

Plazdar kluci a holky, vítajte ve Vojenském historickém ústavu.
Do rukou se vám dostal deník neznámého vojáka - legionáře, který
v Rusku bojoval za 1. světové války. Víte, kdo byl legionář? Le-
gionář byl voják, který bojoval za hranicemi svého domova za
vznik naší republiky.

DENÍK LEGIONÁŘE

Tento voják si v průběhu války psal deník. Zapisoval si do
něj nej důležitější události, které se na bojištích této války odehrá-
valy. Svůj deník dále doplnil různými fotografiemi. Ke každé-
mu zápisu si ještě poznamenal co musí zjistit, aby jednotlivé
události odpovídaly skutečnosti. V jeho deníku jsou uvede-
ny úkoly, které ale už nestihl splnit.

Dokážete doplnit jeho deník a vypátrat odpovědi na otázky,
které si legionář poznamenal? Odpovědi najdete ve vitrinách
expozice „1. světová válka 1914 - 1918“.

Hodně štěstí!

Zápis č. 1: TÁBORY ZNEPŘÁTELENÝCH STÁTŮ

Roku 1914 se Evropa vrátila do strašlivé války, ve které proti sobě stály dva tábory zneprátených států. V čele prvního tábora stálo Německo a Rakousko-Uhersko, ke kterým se přidalo Turecko a Bulharsko. Tomuto táboru se říkalo Ústřední mocnosti. Druhý tábor, nazývaný Dohoda, tvořily Velká Británie, Francie a Rusko, později se k nim přidaly Srbsko, Itálie, Rumunsko, Japonsko, USA a další země.

Poznámky:

Úkol č. 1:

Atentát na rakousko-uherského následovníka trůnu byl záminkou k vypuknutí 1. světové války. Jak se tento šlechtic jmenoval?

Vitrína:

Sarajevský atentát

Zápis č. 2: ZÁKOPOVÁ VÁLKA

Armády už proti sobě nestály na volných prostranstvích, jak tomu bývalo v předchozích válkách. Vojáci byli ukryti v zákopech, které si sami vyhloubili. Proto se 1. světové válce říká válka zákopová. Zákopy byly hluboké přibližně 2 metry, byly vedeny klikatě a vojákům sloužily jako ochrana před bombardováním z těžkých děl a strojních pušek. Nepřítel se do zákopů mohl dostat jen velmi těžko, protože se před nimi skrývaly nejrůznější překážky, jako např. miny, vlčí jámy a drátěné zátarasy. Vojáci trávili v zákopech celé dlouhé dny a noci. Tyto vojenské zákopy se hemžily kryсами, mouchami a blechami.

Poznámky:

Úkol č. 2:

V 1. světové válce se objevilo mnoho nových zbraní, např. ta, kterou drží v ruce klečící voják italské armády. Zapiš si její název.

Vitrína:

Zákopová válka

Zápis č. 3: ZBRANĚ 1. SVĚTOVÉ VÁLKY

V 1. světové válce se bojovalo na zemi, na moři i ve vzduchu. Na zemi bojovaly tanky, obrněná auta a vlaky, střílelo se puškami, děly, kulomety, útočilo se granáty, kladly se miny. Mezi nově vynalezené zbraně patřil jedovatý plyn. Proti tomuto plynu se vojáci bránili plynovými maskami. V průběhu 1. světové války kralovaly na mořích velké bitevní lodě. Významnou roli sehrály ponorky, hlavně na straně Německa. Poprvé v historii se nepřátelé utkali nejen na zemi a na moři, ale i ve vzduchu. Z letadel a vzducholodí se staly zbraně šířící smrt a zkázu.

Poznámky:

Úkol č. 3:

Prohlédni si modely zbraní, které vyráběly Škodovy závody. Zapiš si alespoň 3 názvy těchto zbraní.

Vitrína:

Malá skleněná vitrína – Škodovy závody

Zápis č. 4: BOJ ZA SAMOSTATNÝ STÁT

Počátky boje za samostatný československý stát jsou spojeny hlavně se jmény Tomáše Garrigue Masaryka, Edvarda Beneše a Milana Rastislava Štefánika. Po vypuknutí 1. světové války Masaryk odešel za hranice, kde on a jeho spolupracovníci začali organizovat boj za osvobození se od Rakousko-Uherska a za samostatný československý stát. Podporu hledali hlavně v západní Evropě (ve Francii, Velké Británii) a v USA.

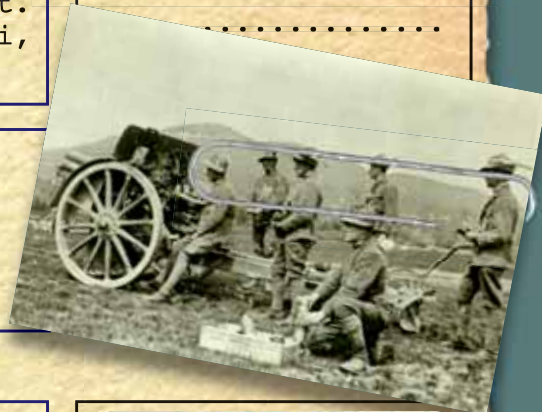
Poznámky:

Úkol č. 4:

Najdi ve vitríně dva přístroje, kterými se tehdy lidé dorozumívali na dálku.

Vitrína:

Počátky čs. zahraničního odboje

Zápis č. 5: ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE

V době 1. světové války Češi stále patřili pod Rakousko-Uhersko. Velká část Čechů ale neměla na vítězství Rakousko-Uherska zájem. Mnoho Čechů přeběhlo na druhou stranu fronty a přidalo se ke státům Dohody. Bojovali tak za samostatný československý stát. V Rusku, ve Francii a v Itálii byly sestavovány vojenské jednotky, kterým se říkalo legie. Zde bojovalo mnoho československých vojáků – legionářů. Bez legií by Československo vůbec nevzniklo.

Poznámky:

Úkol č. 5:

Jak se jmenoval železniční vagón, ve kterém žili čs. legionáři při přesunu na Sibiř?

Vitrína:

Malá skleněná vitrína vedle vitríny Muži z legií

Zápis č. 6: UKONČENÍ 1. SVĚTOVÉ VÁLKY

Po čtyřech letech, v listopadu 1918, 1. světová válka skončila. Porážku Německa a Rakousko-Uherska nebylo možné odvrátit. Konečně nastal vytoužený mír.

Po 1. světové válce se Rakousko-Uhersko rozpadlo na mnoho států, jedním z nich byl také samostatný československý stát. Vznikl 28. října 1918. Naším prvním prezidentem se stal Tomáš Garrigue Masaryk.

Poznámky:

Úkol č. 6:

Přijdeš na to, proč ve vitríně na zemi leží rozbitý obrázek rakouského císaře?

Vitrína:

Poslední vitrína

Před koncem Tvého nábrání Tež ještě čekají dvě hádanky. Dokážeš přijít na kloub následující tajné šifře a křížovce?

Naši vojáci – legionáři sehráli v 1. světové válce velmi významnou roli. Víš, kde všude legie vznikaly? Pokud rozluštíš tyto tajné šifry, budeš vědět, v jakých zemích legionáři bojovali. V těchto šifrách jsou přehozená písmenka. Dokážeš je správně poskládat?

ERANCIF
LEITÁI
SUKOR

Československé legie svedly za 1. světové války řadu slavných bitev. Jedna je však nejslavnější. Pokud dokážeš vyluštit tuto křížovku, dozvíš se název města, u kterého se tato bitva v červenci roku 1917 odehrála.

			S		K			
T				R				
				J				

1. Úkryt vojáka v poli.
2. Opak útoku.
3. Malá ruční palná zbraň.
4. Podvodní plavidlo.
5. Vzdušný dopravní prostředek.
6. Příslušník armády.

LEITÁI

SUKOR

						K		
					R			
		S						
					K			
T								
					J			

1. Úkryt vojáků v poli.
2. Opak útoku.
3. Malá ruční palná zbraň.
4. Podvodní plavidlo.
5. Vzdušný dopravní prostředek.
6. Příslušník armády.

Ji na samém konci svého pátrání.
 Díky Tvé bystrosti je deník neznámé-
 ho vojáka - legionáře dokončen.
 Gratulujeme Ti!
 Ahoj u příštího dobrodružství ve
 Vojenském historickém ústavu.

Gratulujeme Ti!
Ahoj u příštího dobrodružství ve
vojenském historickém ústavu.